

B.A. THIRD SEMESTER

Complementary Course - Sanskrit I. Poetry & Grammar

समुचितमुत्तरमादाय लिखत

Choose Correct answer from the following

1. छृर्णि शब्दस्य चतुर्थी एकवचनम्

- a) हृरिणा   b) हृरये
c) हृरेः   d) हृरिभ्यां

2. गुरुर्णि शब्दस्य सप्तमी द्विवचनम्

- a) गुरवे   b) गुरुभ्याँ
c) गुर्वोः   d) गुरौ

3. रामर्णि शब्दस्य षष्ठी बहुवचनम्

- a) रामस्य   b) रामे
c) रामाणाम   d) रामाभ्याँ

4. रमार्णि शब्दस्य पञ्चमी एकवचनम्

- a) रमायाः   b) रमाभ्याँ
c) रमायाँ   d) रमा

5. वनर्णि शब्दस्य तृतीय एकवचनम्

- a) वनम्   b) वनेन
c) वनाय   d) वनाभ्याँ

6. अस्रमदर्णि शब्दस्य षष्ठी द्विवचनम्

- a) अहं   b) मम
c) आवाभ्यं   d) आवयोः

7. युष्मदर्णि शब्दस्य चतुर्थी एकवचनम्

- a) युवाभ्यां   b) तुभ्यं
c) युष्मभ्यः   d) तव

8. एथर्णि धातोः आत्मनेपदी लृटि उत्तमपुरुष द्विवचनम्

- a) एधिष्यते   b) एधिष्ये
c) एधिष्यावहे   d) एधिष्येथे
9. ष्मूी धातोः लङि मध्यमपुरुष एकवचनम्
a) अभवत्   b) अभावम्
c) अभवः   d) अभवन्
10. षुथां धातो लटि आत्मनेपदी मध्यमपुरुष द्विवचनम्
a) एधसे   b) एधते
c) एधेथे   d) एधेते
11. ष्यक्षप्रश्नः॑ महाभारते कस्मिन् पर्विणि अन्तर्भवति ?
a) भिष्मपर्वे   b) वनपर्वे
c) विराट्पर्वे   d) मौसलपर्वे
12. कः आदित्यमस्तं नयति ?
a) ब्रह्मा   b) देवाः
c) धर्मः   d) सत्यः
13. केन श्रोत्रियः भवति ?
a) तपसा   b) धृत्या
c) श्रुतेन   d) वृद्धस्येवया
14. केन बुद्धीमान् भवति ?
a) विद्यया   b) श्रुतेन
c) सत्येन   d) वृद्धस्येवया
15. ब्राह्मणानां देवत्वं किम् ?
a) तपः   b) मरणं
c) यज्ञः   d) स्वाध्यायः
16. ब्राह्मणानां मानुषोभावः किम् ?
a) भयं   b) परिवादः
c) मरणं   d) स्वाध्यायः
17. यज्ञः किम् वृणुते ?
a) सामः   b) यजुः
c) ऋक्   d) अथर्वः

18. प्रसवतां वरम् किम् ?

- a) वर्षम्
- b) बीजं
- c) गावः
- d) पुत्रः

19. भूमे: गुरुतरं किम् ?

- a) माता
- b) पिता
- c) पुत्रः
- d) वायुः

20. कः सुप्तं न निमिषति ?

- a) अण्डं
- b) अश्मनः
- c) नदी
- d) मत्स्यः

21. किंस्विद् जातं न चोपति ?

- a) मनुष्यः
- b) अण्डं
- c) मत्यः
- d) नदी

22. कर्त्य हृदयं नारिति ?

- a) मनुष्यरत्य
- b) अश्मनः
- c) मत्यरत्यरत्य
- d) मातुः

23. मरिष्यतः मित्रं किम् ?

- a) अर्थः
- b) भार्याः
- c) दानं
- d) भिषक्

24. सनातनः धर्मं किम् ?

- a) अधिथिः
- b) सोमः
- c) अमृतः
- d) वायुः

25. हिमरत्य भैषज्यं किम् ?

- a) सूर्यः
- b) चन्द्रः
- c) अग्निः
- d) भूमिः

26. मनुष्यरत्य आत्मा कः ?

- a) भार्या
- b) पुत्रः
- c) पर्जन्यः
- d) पिता

27. कः आदित्यमुन्नयति ?

- a) पर्वतः
- b) ब्रह्मा

c) देवाः   d) धर्माः

28. क्षात्रियाणां धर्मः किम् ?

- a) इष्वस्त्रं   b) यज्ञः
c) भयं   d) स्वाध्यायं

29. आकाशात् उच्चतरं किम् ?

- a) माता   b) पिता
c) देवाः   d) वायुः

30. वेगेन किम् वर्धते ?

- a) मत्स्यः   b) वायुः
c) नदीः   d) अण्डं

31. सर्वभूतानाम् अतिथिः कः ?

- a) सोमः   b) अग्निः
c) अमृतः   d) वायुः

32. कः एकाकी विचारते ?

- a) चन्द्रमा   b) सूर्यः
c) भूमिः   d) वायुः

33. मनुष्याणां दैवकृतः स्त्री एव कः ?

- a) पुत्रः   b) भार्या
c) गावः   d) दानम्

34. लाभानां उत्तमं किम् ?

- a) दाक्ष्यं   b) श्रुतम्
c) आरोग्यं   d) तुष्टिः

35. तृणात् बहूतरी –

- a) मनः   b) माता
c) चिन्ता   d) पिता

36. वातात् शीघ्रतरं –

- a) वायुः   b) क्रोधः
c) मनः   d) चिन्ता:

37. सुखानां उत्तमम् –

a) धनं   b) तुष्टिः

c) भार्या   d) दाक्ष्यं

38. जीवानां परायणं किम् ?

a) पुत्रः   b) भर्या

c) पर्जन्यः   d) दानम्

39. एकपदं स्वर्ग्यम् –

a) दाक्ष्यम्   b) दानम्

c) सत्यम्   d) शीलम्

40. क्षत्रियाणां मानुषो भावः –

a) मरणं   b) यज्ञं

c) भयं   d) परित्यागः

41. आशानद्याः तटी –

a) नदी   b) तृष्ण

c) रागः   d) चिन्ता

42. नृणाम् अभयं किम् ?

a) भोगः   b) कुलः

c) वैराग्यं   d) रूपः

43. कुले कर्माद्भयम् ?

a) नृपालात्   b) सिप्तोः

c) च्युतिः   d) दैन्य

44. हुतभुक् केन वारयति ?

a) दण्डेन   b) भेषजेन

c) जलेन   d) अड्कुशेन

45. कर्त्य औषधं नास्ति ?

a) मूढरस्य   b) विषरस्य

c) मूर्खरस्य   d) च्यूर्यातपरस्य

46. कः सुखं आराध्यते ?

a) विशेषज्ञः   b) मूर्खः

c) अज्ञः   d) पण्डितः

47. न्यायात पथः न प्रविचलन्ति ?

- a) अङ्गः
- b) धीराः
- c) प्रभवः
- d) विशेषङ्गः

48. भक्तिः कुत्र ?

- a) आत्मदमने
- b) शूलिनि
- c) ख्वले
- d) निरमलमनाः

49. सुभाषितानां कर्ता कः ?

- a) कालिदासः
- b) व्यासः
- c) भवभूतिः
- d) भर्तृहस्तिः

50. आशानद्याः जलः किम् ?

- a) तृष्णा
- b) चिन्ता
- c) मनोरथाः
- d) रागाः

51. कर्मणि -

- a) प्रथमा
- b) द्वितीया
- c) तृतीय
- d) चतुर्थी

52. चतुर्थी -

- a) अपादाने
- b) रस्मग्रदाने
- c) अधिकरणे
- d) करणे

53. साथकतमम् -

- a) कर्म
- b) करणं
- c) कर्ता
- d) अपादानम्

54. कर्तृकरणयोः -

- a) प्रथमा
- b) षष्ठी
- c) तृतीया
- d) रस्तमी

55. आधारः -

- a) कर्ता
- b) कर्म
- c) अधिकरणं
- d) रस्मग्रदानम्

56. रस्तन्त्रः -

- a) कर्म
- b) अपादानम्

- c) कर्ता   d) करणं

57. श्रुतमपाये –

- a) सम्प्रदानम्   b) कर्म
c) अपादानम्   d) अधिकरणं

58. व्यसनं कुत्र ?

- a) सज्जनसङ्गमे   b) परगृष्णे
c) विद्यायां   d) लोकापवादात

59. शेषे –

- a) प्रथमा   b) षष्ठी
c) द्वितीया   d) तृतीया

60. अधिकरणे –

- a) द्वितीय   b) सप्तमी
c) पञ्चमी   d) चतुर्थी

61. अपादाने –

- a) प्रथमा   b) द्वितीया
c) तृतीया   d) पञ्चमी

62. हरये नमः कः विभक्तिः ?

- a) प्रथम   b) चतुर्थी
c) द्वितीय   d) पञ्चमी

63. स्थाल्यां पचति – अत्र कः विभक्तिः

- a) षष्ठी   b) सप्तमी
c) तृतीया   d) पञ्चमी

64. बले करमादभयं ?

- a) जराय   b) दैन्यात
c) सिपु   d) वादभयं

65. संसर्गमुक्ति कुत्र ?

- a) शूलिनी   b) आत्मदमने
c) खले   d) सज्जनसंगमे

66. सूर्यातपः केन वारयति ?

- a) जलेन   b) छत्रेण
c) दण्डेन   d) अङ्कुशेन

67. एकपदं सुखम् -

- a) दाक्ष्यं   b) दानं
c) शीलं   d) सत्यम्

68. मरिष्यतः मित्रं किम् ?

- a) सार्थः   b) भार्या
c) दानं   d) सत्यं

69. केन महत्वं विन्दते -

- a) श्रुतेन   b) तपस्या
c) धृत्या   d) वृद्धसेवया

70. ब्राह्मणानां असद्भावः -

- a) र्वाध्यायः   b) धर्मः
c) मरणं   d) परिवादः

71. क्षत्रियाणां देवत्म -

- a) यज्ञः   b) भयं
c) इष्वस्त्रं   d) परित्यागः

72. क्षत्रियाणां सदामिवधर्मः -

- a) इष्वस्त्रं   b) भयं
c) यज्ञः   d) र्वाध्यायः

73. निवपतां वरं किम् ?

- a) गावः   b) पुत्रः
c) बीजं   d) प्राणः

74. प्रवस्तः मित्रं किम् ?

- a) भार्या   b) सार्थः
c) अमृतः   d) दानं

75. यज्ञे स्याम किम् ?

- a) मनः   b) शरीरः
c) वायुः   d) प्राणाः

76. सर्वमिदं जगत् -

- a) चन्द्रः   b) वायुः
- c) सूर्यः   d) अतिथिः

77. जातः कः पुनः जायते ?

- a) सूर्यः   b) अग्निः
- c) चन्द्रमा   d) भूमिः

78. मनुष्याणां उपजीवनं -

- a) जलं   b) वायुः
- c) पर्जन्यः   d) भूमिः

79. जीर्णमङ्गो - ?

- a) काव्यं   b) पदं
- c) सुभाषितं   d) शब्दं

80. समदः नागेन्द्रः केन वारयति ?

- a) औषधेन   b) जलेन
- c) अङ्कुशेन   d) दण्डेन

81. परगुणे किम् ?

- a) इच्छा   b) प्रीतिः
- c) नम्रता   d) व्यसनं

82. गुणैः किम् ?

- a) प्रीतिः   b) अहङ्कारः
- c) नम्रता   d) सन्तुष्टिः

83. धने कस्मात् भयं ?

- a) चोरात   b) दुष्टात
- c) नृपालात   d) शत्रोः

84. रूपे कस्मात् भयं ?

- a) रोगात्   b) जराया
- c) खलात   d) कालात

85. शरीरे कस्मात् भयं जायते ?

- a) वादभयं   b) जरायाभयं

c) कृतान्वादभयं d) सिपुभयं

86. आशानद्या तरङ्गाः -

- a) मनोरथाः b) जलं
c) तृष्णा d) चिन्ता

87. रामेण बाणेन हृतो बाली -अत्र कः विभक्ति प्रयोजिते

- a) प्रथमा b) चतुर्थी
c) तृतीय d) द्वितीय

88. ग्रामात् आयाति - अत्र कः विभक्ति प्रयुज्यते

- a) चतुर्थि b) पञ्चमी
c) षष्ठी d) सप्तमी

89. छन्दां धातोः आत्मनेपदी लटि प्रथमपुरुष एकवचनम्

- a) एथसे b) एथेवे
c) एथते d) एथे

90. छन्दां धातोः आत्मनेपदी लडि उत्तमपुरुष बहुवचनम्

- a) ऐथे b) एथेथाम्
c) ऐथता d) ऐथामहि

91. छन्दां धातोः आत्मनेपदी लृटि मध्यमपुरुष द्विवचनम्

- a) एथिष्यते b) एथिष्येथे
c) एथिष्यावहे d) एथिष्येथे

92. श्वौ धातोः परस्मेपदी लृटि मध्यमपुरुष बहुवचनम्

- a) भविष्यसि b) भविष्यन्ति
c) भविष्यथ d) भविष्यामि

93. श्वौ धातोः परस्मेपदी लटि उत्तमपुरुष एकवचनम्

- a) भवति b) भवामि
c) भवसि d) भवावः

94. श्वौ धातोः परस्मेपदी लडि प्रथमपुरुष एकवचनम्

- a) अभवत b) अभवन
c) अभवं d) अभवाम

95. अंयुष्मदर्था शब्दस्य सप्तमी बहुवचने -

- a) युष्माकम्
- b) युष्मभ्य
- c) युष्मासु
- d) युष्मत

96. अंअस्मदर्था शब्दस्य तृतीय बहुवचने -

- a) अस्मान
- b) वयं
- c) अस्मत्
- d) अस्माभिः

97. अंर्मार्था शब्दस्य पञ्चमी एकवचने -

- a) रमायां
- b) रमायाः
- c) रमायै
- d) रमया

98. अंवनर्था शब्दस्य षष्ठी बहुवचने -

- a) वनानां
- b) वनस्य
- c) वने
- d) वनेषु

99. अंगुरर्था शब्दस्य षष्ठी द्विवचने -

- a) गुरोः
- b) गुरुणां
- c) गुर्वोः
- d) गुरुषु

100. अंहरिर्था शब्दस्य सप्तमी एकवचने -

- a) हरेः
- b) हरौ
- c) हयोः
- d) हरिषु

IIIrd Semester

Answer Key

1. हृये	27. ब्रह्मा
2. गुर्वोः	28. यज्ञः
3. रामाणाम्	29. पिता
4. रमायाः	30. नदीः
5. वनेन	31. अग्निः
6. आवयोः	32. सूर्यः
7. तुभ्यं	33. भार्या
8. एथिष्यावहे	34. आरोग्यं
9. अभवः	35. चिन्ता
10. एथेथे	36. मनः
11. वनपर्वे	37. तुष्टिः
12. धर्मः	38. अपादानं
13. श्रुतेन	39. शीलम्
14. वृद्धसेवया	40. भयं
15. रस्वाध्यायः	41. चिन्ता
16. मरणं	42. वैराग्यं
17. कृक्	43. च्युतिः
18. पुत्रः	44. जलेन
19. माता	45. मूर्खरस्य
20. मत्स्यः	46. अज्ञः
21. अण्डं	47. धीराः
22. अःमनः	48. शूलिनि
23. दानं	49. भर्तृहरिः
24. अमृतः	50. मनोरथाः
25. अग्निः	51. द्वितीया
26. पुत्रः	

52. सम्प्रदाने	80. अङ्कुशेन
53. करणं	81. प्रीतिः
54. तृतीया	82. नम्रता
55. अधिकरणं	83. नृपालात
56. कर्ता	84. जराया
57. अपादानम्	85. कृतान्वादभयं
58. विद्यायां	86. तृष्णा
59. षष्ठी	87. तृतीया
60. सप्तमी	88. पञ्चमी
61. पञ्चमी	89. एथते
62. चतुर्थी	90. ऐश्वामहि
63. सप्तमी	91. एधिष्येथे
64. रिपु	92. भविष्यथ
65. खले	93. भवामि
66. छत्रेण	94. अभवन
67. शीलं	95. युष्मासु
68. दानं	96. अस्माभिः
69. तपत्या	97. रमायाः
70. परिवादः	98. वनानां
71. इष्वरस्त्रं	99. गुरोः
72. यज्ञः	100. हृरौ
73. बीजं	
74. स्वार्थः	
75. प्राणाः	
76. वायुः	
77. चन्द्रमा	
78. पर्जन्यः	
79. सुभाषितं	

B.A. FOURTH SEMESTER

Complementary Course - Sanskrit II. Vritta, Alankara & Eastern Easthetic

समुचितमुत्तरमादाय लिखत

Choose Correct answer from the following

1. कंसस्य प्रमुखामात्यस्य नामा किम् ?

(विदुरः, प्रलभ्णः, नारदः)

2. कस्य मातुलः भवति कंस :

(वसुदेवस्य, श्रीकृष्णस्य, बाहुलेयस्य)

3. पुरुहूतः इति नाम्ना व्यवहृतः देवः कः ?

(इन्द्र, अग्निः, वायुः)

4. ष्वपुषा केवलं आवयोर्हि भेदः। कस्य वचनमिदम् ?

(नन्दगोपस्य, वसुदेवस्य, श्रीकृष्णस्य)

5. देवकीमानकदुन्दुभिं च विमोचयमास कः ?

(कंसः, श्रीकृष्णः नारदः)

6. संस्तौति या तन्महिमानमेव - कस्यमहिमानम् ?

(कंसस्य, ब्राह्मणस्य, विष्णोः)

7. ष्टथाने विषण्णनवदद्विनीतः। कः ?

(श्रीकृष्णः, कंसः, देवाः)

8. मुक्त्वाचा शस्त्राणि दिशो द्रवन्ति के ?

(देवा, आसुरा, ब्राह्मण)

9. आप्तपुत्रस्य जहर्षा - कः ?

(वसुदेवः, नन्दः, कंसः)

10. ष्टमरन विनिद्रो रजनीमनैषम्। कः ?

(नन्दाः, कंसः, श्रीकृष्णः)

11. ष्वधं स बालाऽहिंति मत्सकाशात्। करमात ?

(कंसात्, देवात्, नारदात्)

12. ष्ट्रस्ते भावीष्यत्यमरावती नः। -

(देवानां, विष्णोः, असुराणां)

13. उंगोकुले सः विजहारा॑ कः ?

(कंसः, केशवः, नन्दः)

14. श्रीकृष्णविलासकाव्यं केन विरजितं ?

(कालिदासेन, सुकुमारेण, भरतेन)

15. श्रीकृष्णविलासस्य इतिवृत्तं क्षमात उद्घृतम् ?

(रामायणात्, श्रीमद्भागवदात्, महाभारतात्)

16. प्रमुदितमथ गोकुलं प्रपेदे कः ?

(वसुदेवः, नन्दगोपः, श्रीकृष्णः)

17. हृता नृशंसेन सुताभिगिन्याः - केन ?

(श्रीकृष्णोन, कंसेन, नन्देन)

18. जतौ तु —— उदीरितं जरौ -

(तोटकम्, द्रुतविलम्बितम्, वंशस्थम्)

19. इह ————— अम्बुधिसै प्रथितम् -

(वशस्तम्, इन्द्रवज्र, तोटकम्)

20. उक्ता ————— तभजा जगौ गः -

(मालिनी, वसन्ततिलका, मन्दाक्रान्ता)

21. ननमययुतेयं ————— भोगीलोके -

(वसन्ततिलकाः, तोटकमः, मालिनीः)

22. जलधिष्टगैर्मभौ नतौ ताद गुरु चेत् -

(मन्दाक्रान्ता, वसन्ततिलका, मालिनी)

23. आदिगुरुः कः गणः ?

(यगणं, भगणं, मगणं)

24. सर्वलधुः कः गणः ?

(भगणं, नगणं, मगणं)

25. दीर्थ —————

(लधुः, गुरुः, नगणं)

26. हृस्वं —————

(गुरुः, मगणं, लघुः)

27. उपमानस्य नामान्द्ररं ————— ?

(उपमेयं, वर्ण्य, अवर्ण्य)

28. ————— यत्र सादृश्य लक्ष्मीरुल्लसती द्वयोः ।

(दीपकं, उल्लेखं, उपमा)

29. वर्णर्यस्य नामान्तरं —————

(उपमानं, अपमेयं, उपमावाचकम्)

30. एकेन बहुधा ————— अप्यसौ विषय भेदतः -

(उपमा, दृष्टान्तः, उल्लेखः)

31. ————— विशेषरच्चेदुपमानोपमेययोः

(दृष्टान्तः, व्यतिरेकः, दीपकम्)

32. वदन्ति वर्णर्यावर्णानां धर्मैक्यम् —————

(उल्लेखः, व्यतिरेकः, दीपकम्)

33. त्वमेव कीर्तिमान राजन विद्युरेव हि कान्दीमान —————

(व्यतिरेकः, दृष्टान्तः, दीपकम्)

34. नाट्यशास्त्रम् केन विरचितम् ?

(व्यासेनः, भरतेनः, कालिदासेनः)

35. अष्टौ नाट्ये ————— रसूताः

(वीराः, भावाः, रसाः)

36. शोकः कर्त्य रसायीभावः ?

(करुणरस्य, ह्वास्यरस्य, भयानकरस्य)

37. शृङ्गाररस्य रसायीभावः -

(ह्वासः विस्मयः रतिः)

38. जुगुप्त्या कर्त्या रसायीभावः ?

(भयानकरस्य, बीभत्सरस्य, ह्वास्यरस्य)

39. काव्यप्रकाशं केन विरचितम्?

(भवभूतिन, ममटेन, व्यासेन)

40. छंति हेतुस्तदुद्भवे॑ -

(काव्यरस्य, रसरस्य, ध्वनेः)

41. तददोषौ शब्दार्थौ -

(रीतिः, काव्यं, गुणाः)

42. अवरकाव्यरस्य नामान्तरं किम् ?

(उत्तम, मध्यम, अधम)

43. गुणीभूतव्यङ्ग्यं -

(मध्यमकाव्यं, अथमकाव्यं, उत्तमकाव्यं)

44. ध्वनिरिति बुद्धैः कथितः -

(काव्यं, उत्तमकाव्यं, अथमकाव्यं)

45. सद्यः परनिवृत्तिः करस्मात् जायते? ?

(नाटकात्, काव्यात्, वृत्तात्)

46. ममटभट्टस्य काव्यशास्त्र ग्रन्थस्य नाम किम् ?

(नाट्यशास्त्रं, वृत्तरत्नाकरं, काव्यप्रकाशं)

47. अपदेशकत्वं काव्ये केन तुल्यं ?

(प्रभुसम्मिततया, कान्तासम्मिततया, सुहृत्सम्मिततया)

48. नाट्यशास्त्रे रससूत्रं क्यमिन् अद्याये भवति ?

(तृतीये, षष्ठे, प्रथमे)

49. रससूत्रं करस्माद् उद्धृतम् ?

(काव्यप्रकाशात्, नाट्यशास्त्रात्, नीतिशतकात्)

50. विभावानुभाव व्यभिचारिसंयोगात् -

(ध्वनिनिष्पत्तिः, अलङ्कारनिष्पत्ति, रसनिष्पत्ति)

51. जुगुप्त्या विरस्य अप्यचेति ————— प्रकीर्तिः ।

(रथायीभावः, रसाः, अनुभावाः)

52. नाट्यशास्त्रे कति रसा सन्ति?

(षट्, अष्ट, पञ्चा)

53. भयानकः -

(रसः, रथायीभावः, भावः)

54. विरस्यः —————

(रसः, रथायीभावः, अनुभावः)

55. रसाः केन प्रोक्ता —————

(भरतेनः, द्रुहिणेनः, मम्मटेनः)

56. उत्तमकाव्यस्य अपरं नाम -

(गुणीभूतव्यङ्ग्यं, ध्वनिः, अवरं)

57. स्तेनाविलं मे हृदयं यशोऽपि करस्य ?

(श्रीकृष्णस्य, वसुदेवस्य, कंसस्य)

58. कृत्वा चितम् सम्प्रति चिन्तयेति । Who said this ?

(नन्दः, देवी, कंसः)

59. अवादिषु विक्रमदिपितास्ते । -

(कंसः, असुराः, कृष्णः)

60. यमुनातटवासिनं नन्दगोपं प्रतिपद्या कः अवदत् ?

(कंसः, यशोदा, वसुदेवाः)

61. मनुष्याणां अन्त्य ऋणां किम् ?

(पितृऋणां, देवऋणां, भूतऋणां)

62. शिशुहृत्यानिरता कः खेलते ?

(देवी, पूतना, कंसः)

63. फणिना वायुसख्स्या भूपतेश्चा सविथे के न अवसन् ?

(राजानः, बुद्धिमन्तः, मूढः)

64. उतिगमांशौ निजवस्ति प्रति प्रतरथो । कः ?

(वसुदेव, कंसः, नन्दः)

65. किमपि कर्म न करोति । कः ?

(वसुदेवः, नन्दः, देवकी)

66. अमृतांशुरीवापरः प्रमोदं जनयन् । कः ?

(वसुदेवः, कंसः, कृष्णः)

67. अरिर्महीयानजनिष्ट भूमौ । Who said these words ?

(वसुदेवः, देवी, कृष्णः)

68. साधुनिरीष्य रक्षणीयः कः

(रौहिणीयः, कृष्णः, वसुदेव)

69. शैलेवोउन्नताः सन्ता किन्तु प्रकृति कोमलाः -

(दीपकम्, उपमा, व्यतिरेकः)

70. क्रोधः कर्त्य रथायीभावः

(शृङ्गारस्य, रौद्रस्य, वीरस्य)

71. अलङ्कारग्रन्थस्य नाम किम् ?

(नाट्यशास्त्रं, कुवलयानन्दः, काव्यप्रकाशः)

72. ष्वेद बिम्बप्रतिबिम्बत्वं —— तदलङ्कृतिः । ?

(दीपकम्, दृष्टान्त, व्यतिरेक)

73. मदेन भाति कलभः प्रतापेन महीपतिः -

(दृष्टान्तः, दीपकम्, उपमा)

74. षंया प्रमाणीकृत भूतवाचार्य - केन ?

(कृष्णोन, वसुदेवेन, कंसेन)

75. एभरना मया स्थातुमशक्नुवन्तः। - के ?

(देवाः, वसुदेवः, असुराः)

76. एविभावानुभाव— संयोगात् रसनिष्पत्तिः।

(स्थायीभावः, व्यभिचारि, अनुभाव)

77. एसः एव मन्ये सरसीरुहाक्षः।— अर्थः किम् ?

(ब्रह्म, विष्णुः, महेश्वरः)

78. एतदुच्छेदविद्यौ विनिद्र यदध्वं— करस्य ?

(देवानां, असुराणां, विष्णोः)

79. अन्त्य लघुः कः गणः ?

(जगणं, तगणं, नगणं)

80. मध्यगुरुः कः गणः ?

(भगणं, सगणं, जगणं)

81. अन्त्यगुरुः कः गणः ?

(रगणं, सगणं, भगणं)

82. एवजयोषिदिभरनीयताइङ्कमङ्कात्म— कः ?

(बलरामः, गोपिकाः, कृष्णः)

83. श्रीमद्भागवतं केन विरचितम् ?

(वाल्मीकिन, बादरायणेन, कालिदासेन)

84. एगतवति देवकीसहायेऽ— देवकीसहायः कः ?

(नन्दः, वसुदेवः, कंसः)

85. ष्यमुनातटवास्यिनं तमूचेऽ— कः ?

(नन्दः, कृष्णः, वसुदेवः)

86. वृत्तरत्नाकरः केन विरचितं ?

(मम्मटेन, भट्टकेदारेण, व्यासेन)

87. नियतीकृत नियमरहिता का ?

(काव्यं, रसं, अलङ्कारं)

88. शक्तिः॑ कर्स्योत्पत्तौ कारणम् ?

(रसर्य, काव्यर्य, अनुभवर्य)

89. शब्दचित्रं वाच्यचित्रं अव्यङ्ग्यम् — स्मृतम्॑

(उत्तमकाव्यं, अथमकाव्यं, मध्यमकाव्यं)

90. ऊखाग्रलव्यः॑- किम् ?

(वृक्षः, कंसः, अङ्कुरः)

91. उक्तोयिमर्थः किल्ल॑ —

(देवेन, असुरेण, नारदेन)

92. अन्त्य ऋणं केन अपोह्णति ?

(सुतय, पुत्रेण, दानेन)

93. —— एतिशयिनी व्यङ्ग्ये वाच्यात्त॑

(मध्यमकाव्यं, उत्तमकाव्यं, अवरकाव्यं)

94. औन्त्रस्त कथमपि नीत रात्रिशेषः॑ — कः ?

(कंसः, वसुदेवः, नन्दः)

95. श्वीरवारिनिधिमप्यचिन्तयत्त॑ — कः ?

(बलरामः, केशवः, कंसः)

96. चरणाङ्गुष्ठमुपानयत् पिपासुर्ण॑ — कः ?

(रामेण, कंसेन, कृष्णेन)

97. एनियम्य सा मातुल इत्यर्थं॑ — का ?

(कृष्णः, देवी, वसुदेव)

98. शैशवेन हृदयं रञ्जयन्त॑ करयाः ?

(असुराणां, ब्रजौकसां, देवानां)

99. शिवेदरक्षतिः करमात् जायते ?

(काव्यात्, नाटकात्, अलङ्कारात्)

100. नवरसरुचिरां निर्मितिः करयः ?

(कवेः, नाटकर्य, ब्रह्मणो)

B.A. FOURTH SEMESTER

Complementary Course - Sanskrit II. Vritta, Alankara & Eastern Easthetic

Answerkey

1. प्रलम्बः	26. लघुः
2. श्रीकृष्णरस्य	27. अवण्यं
3. इन्द्र	28. उपमा
4. वसुदेवरस्य	29. अपमेयं
5. कंसः	30. उल्लेखः
6. विष्णोः	31. व्यतिरेकः
7. कंसः	32. दीपकम्
8. देवा	33. दृष्टान्तः
9. नन्दः	34. भरतेनः
10. छंकंसः	35. रसाः
11. कंसात्	36. करुणरस्य
12. असुराणां	37. रतिः
13. केशवः	38. बीभत्सरस्य
14. सुकुमारेण	39. ममटेन
15. श्रीमद्भागवदात्	40. काव्यरस्य
16. नन्दगोपः	41. काव्यं
17. कंसेन	42. अथम
18. वंशरस्थम्	43. मध्यमकाव्यं
19. तोटकम्	44. उत्तमकाव्यं
20. वसन्ततिलका	45. काव्यात
21. मालिनी	46. काव्यप्रकाशं
22. मन्दाक्रान्दा	47. कान्तास्पमिततया
23. भगणं	48. षष्ठे
24. नगणं	49. नाट्यशास्त्रात्
25. गुरुः	50. रसनिष्पत्ति

51. रथायीभावः	81. सगणं
52. अष्ट	82. कृष्णः
53. रसः	83. बादरायणेन
54. रथायीभावः	84. वसुदेवः
55. द्रुहिणेनः	85. वसुदेवः
56. ध्वनिः	86. भट्टकेदारेण
57. कंसरस्य	87. काव्यं
58. देवी	88. काव्यरस्य
59. असुराः	89. अधमकाव्यं
60. वसुदेवाः	90. अङ्कुरः
61. पितृऋष्णं	91. नारदेन
62. पूतना	92. पुत्रेण, दानेन
63. बृद्धिमन्तः	93. मध्यमकाव्य
64. नन्दः	94. कंसः
65. नन्दः	95. केशवः
66. कृष्णः	96. कृष्णेन
67. देवी	97. देवी
68. रौहिणेयः	98. व्रजौकसां
69. व्यतिरेकः	99. काव्यात्
70. रौद्ररस्य	100. कवेः
71. कुवलयानन्दः	
72. दृष्टान्त	
73. दीपकम्	
74. कंसेन	
75. देवाः	
76. व्यभिचारि	
77. विष्णुः	
78. विष्णोः	
79. तगणं	
80. जगणं	